

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

Likelydende brev iht. adresseliste

Vår sak: 16/1289

30.6.2017

Høring: Forslag til endringer i HMS-regelverket for petroleumsvirksomheten og enkelte landanlegg

Miljødirektoratet, Helsetilsynet i Rogaland, Statens strålevern og Petroleumstilsynet (Ptil) sender med dette forslag til endringer i følgende forskrifter med tilhørende veiledninger på høring:

- Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften), samt endringer i veiledningen.
- Forskrift om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (styringsforskriften), samt endringer i veiledningen.
- Forskrift om utforming og utrustning av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften), samt endringer i veiledningen.
- Forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften), samt endringer i veiledningen.
- Veiledning til forskrift om tekniske og operasjonelle forhold på landanlegg i petroleumsvirksomheten med mer (teknisk og operasjonell forskrift).

Forslagene har vært forelagt partene i Regelverksforum for gjennomsyn og kommentarer før høring.

Utkastene er utformet i henhold til Justisdepartementets lovavdelings publikasjon Lovteknikk og lovforberedelse, kapittel 5.7.9 om kursivering ved utforming av endringsforskrifter:

Når en eksisterende lov foreslås endret, er det vanlig å benytte kursivering for å vise Stortinget og andre hvilke endringer som foreslås. Kursiveringen må ses som et hjelpemiddel og utgjør ikke noen offisiell del av lovforslaget eller av den vedtatte lovteksten.

Ved bruk av kursiv bør siktemålet være å få best mulig frem hvilke reelle endringer som foreslås i forhold til en eksisterende lovtekst. Følgende utgangspunkter kan angis for kursiveringen:

- *Alt som er nytt i forhold til gjeldende lovtekst, skal kursiveres.*
- *Dersom det skal føyes til et nytt ledd eller et nytt punktum, skal hele leddet eller punktet kursiveres.*
- *Når det blir gjort mindre endringer innen en paragraf, kursiveres de ordene som endres.*
- *Endringer som bare består i at rettskrivningen i loven ajourføres, behøver likevel ikke kursiveres.*

- *Består endringen i at ett eller flere ord tas ut, kursiveres ordet umiddelbart før og umiddelbart etter det som er utelatt. Kommer det ikke noe etter det som er utelatt, kursiveres bare siste ord før utelatelsen, og kommer det ikke noe før det som er utelatt, kursiveres bare første ord etter utelatelsen.*
- *Når det i forbindelse med andre endringsforslag foreslås tilføyd én ny paragraf, er det vanlig å kursivere hele den nye paragrafen. Ved større tilføyelser, f.eks. av et nytt kapittel, er det ikke nødvendig å kursivere hele tilføyelsen.*
- *Selv om én eller flere paragrafer foreslås flyttet til et annet sted i loven, er det ofte ikke grunn til å kursivere disse. Foreslås det samtidig endringer i ordlyden, bør endringene markeres med kursiv.*

Om enkelte av forslagene fra Petroleumstilsynet

- *Tiltak etter «Flyt av flyttbare»-rapporten*

Flere av forslagene som gjelder Petroleumstilsynets myndighetsområde, kommer som følge av vårt arbeid med å utrede konsekvensene av enkelte av tiltakene for å få bedre flyt av flyttbare innretninger mellom ulike lands sokler i Nordsjøen, identifisert i rapporten *Flyt av flyttbare innretninger mellom kontinentalsokler i Nordsjøbassenget* (Ptil, juni 2015). Endringsforslagene dette gjelder, dekker to tema: bruk av kryssreferanser i forskriftene, spesielt fra styrings- og aktivitetsforskriften til innretningsforskriften, og endring av gjeldende bestemmelser om at flyttbare innretninger er å anse som nye ved hver ny søknad om samtykke. Dette betyr at vi foreslår å innføre en såkalt «grandfather clause» for flyttbare innretninger for tekniske krav som følger av innretningsforskriften. Ordningen vil bidra til en likere rettstilstand for eiere av flyttbare innretninger og operatører når det gjelder operatørens permanent plasserte innretninger. Forslaget svarer på en henstilling som er tatt opp i «Flyt av flyttbare»-rapporten, og tidligere fremmet spesielt av Rederiforbundet.

Dagens praksis er i stor grad unntaksdrevet, med det menes at unntak ofte har vært gitt hvis det virker urimelig å kreve oppgraderinger i henhold til nye, tekniske krav i innretningsforskriften ut fra et kost/nytte-perspektiv. Dette gir likevel ikke forutsigbarhet for SUT-eier, og Ptil må behandle søknadene. DNVGL har gjort følgende vurdering av endringsforslaget: *Dette vil føre til en noe mer effektiv samtykkeprosess, samt noe enklere vedlikehold av SUT. I tillegg vil man unngå å måtte gjennomføre modifikasjoner eller gjennomgå en avvikshåndtering ved nye krav i innretningsforskriften.*

Ved endring som foreslått:

- Det stilles krav om at SUT-eiere skal være kjent med innretningens samsvar med regelverket, herunder tekniske krav i innretningsforskriften fra SUT-tidspunktet, og endringer fram til 1.1.2018.
- Endringen gjelder krav i innretningsforskriften. Når en reder velger å legge maritimt regelverk til grunn, jf. rammeforskriften § 3, vil ikrafttredelse av nye bestemmelser følge Sjøfartsdirektoratets regelverk på de områder hvor rammeforskriften § 3 gjelder, for Sdirs del vil det si ikrafttredelse ved neste sertifikatforfall.
- Dersom reder ønsker å bytte fra å anvende rammeforskriften § 3 til å legge innretningsforskriftens krav til grunn i sin helhet for eksisterende, flyttbare innretninger med SUT, vil denne endringen kunne regnes som en vesentlig endring av forutsetningene som ligger til grunn for SUT, jf. veiledningen til rammeforskriften § 25: *Dersom forutsetningene for*

samsvarsuttalelsen endrer seg, eller uttalelsen bygger på feilaktige opplysninger, faller samsvarsuttalelsen bort. Reder må da søke om videreføring av SUT, basert på gjeldende regelverk på søketidspunktet.

Forslagene til regelverksendringer som følger av dette, er enkeltvis vanskelig å si at vil ha en økonomisk effekt. Men det er vår vurdering at forslagene akkumulert og sett under ett for de to nevnte temaene, vil innebære en forenkling av regimet for de flyttbare innretningene, som vil kunne medføre en økonomisk og administrativ lempelse for eierne av disse innretningene.

- *Enklere innretninger og fartøy som inngår som en integrert del av utbyggingsløsningen*

Muligheten regelverket i dag gir til å velge andre løsninger enn de som er beskrevet i innretningsforskriften gir visse utfordringer, og er til dels lite tilpasset de nye valgte og planlagte enklere utbyggingsløsningene på norsk sokkel.

De foreslåtte regelverksendringene for enklere innretninger innebærer ikke at det defineres en grense for hvor kompleks en enklere innretning kan være (eks. antall brønner, prosessanlegg), men betyr at de enklere innretningene ikke skal ha boligmodul, og at det dermed ikke kan planlegges for overnatting om bord. Det blir derfor opp til operatøren å avgjøre om behovet for bemanning blir så stort at det må bygges innretning med boligkvarter.

Endringene åpner for å velge enklere løsninger også i de tilfellene en installerer nødkvarter på enklere innretninger. Det åpner ikke regelverket for i dag, men det har vært praktisert i noen tilfeller. Forslagene er utformet som funksjonelle krav, som gir større fleksibilitet for operatørene til å velge gode og kostnadseffektive utbyggingsløsninger.

Når det gjelder fartøyene som vil bli brukt for å transportere og innkvartere nødvendig personell for utføring av virksomheten på de enklere innretningene, er disse ikke omfattet av dagens regulering. Ved å åpne opp for bruk av denne type fartøy til enkelte aktiviteter i HMS-regelverket, økes også bredden av alternative konsepter og utbyggingsløsninger. Vår vurdering er at endringsforslagene innebærer en tilpasning til nyutviklet teknologi og nye driftsformer, og vil kunne medføre en vesentlig økonomisk og administrativ lempelse for aktørene og samfunnet for øvrig.

- *Rammeforskriften § 3 med veiledning*

Vi foreslår en endring i rammeforskriften § 3 om anvendelse av maritimt regelverk i petroleumsvirksomheten til havs. Endringen foreslås for å komme i samsvar med Sjøfartsdirektoratets regelverk, og er basert på faglig gjennomgang av de anerkjente MOU-klasseinstitusjonenes klasseregler og dialog med Sjøfartsdirektoratet. Forslaget er en presisering av beskrivelsen som framkommer i forskrift om bygging av flyttbare innretninger, og vil bidra til å tydeliggjøre hvilke MOU-klasseinstitusjon som er likestilt og anerkjent i Norge.

Sjøfartsdirektoratet forbereder høring, parallelt med denne høringen, av endringer i forskrift om bygging av flyttbare innretninger, som vil ha betydning for hvilket nivå som legges til grunn for vurderinger innen enkelte områder.

Om Statens stråleverns endringsforslag

Strålevernet framsatte i fjor et forslag for å gjøre regelverket gjeldende for radioaktiv forurensning og håndtering av radioaktivt avfall i henhold til forurensningsloven. Det ble foreslått endringer i

rammeforskriftens avsluttende bestemmelser i kapittel IX. Endringene innebærer at det kommer tydeligere fram at radioaktiv forurensning og håndtering av radioaktivt avfall er omfattet av forskriftene. Strålevernet fikk med dette tydeliggjort sin rolle som forurensningsmyndighet etter regelverket.

De foreslåtte endringene i rammeforskriften er så langt ikke behandlet i Statsråd, og Statens stråleverns forslag til endringer i denne høringsrunden må dermed vurderes ut fra en antakelse om at endringene som ble presentert i fjorårets høring, blir fastsatt. Dokumentene fra fjorårets høring ligger tilgjengelig på ptil.no/regelverk, under fanen «høringer».

I år har Strålevernet foretatt en helhetlig gjennomgang av forskriftene for å se om det enkelte steder skal presiseres at de gjelder for radioaktivitet. Strålevernet anbefaler at endringer inntas i styringsforskriften og aktivitetsforskriften og tilhørende veiledninger. Forslagene stiller ingen nye krav til petroleumsvirksomheten, dette er krav man allerede må forholde seg til, men ved å få det inn i disse forskriftene vil de være et verktøy som er godt å bruke både for myndighetene og for aktørene som skal etterleve myndighetskravene.

Forslagene fra Strålevernet vil legge til rette for en ytterligere styrking og samordning av regelverket for sektoren. Videreutvikling og vedlikehold av det helhetlige HMS-regelverket vil, som følge av forslaget, framover også foregå også i samarbeid med Strålevernet.

Begrunnelse og vurdering av eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for øvrig følger etter de enkelte forslagene.

Om helsemyndighetenes endringsforslag

Fylkesmannen har foreslått å lempe på kravet til organisering/ bemanning av helsetjenesten på lagerskip i petroleumsvirksomheten. Det åpnes for at krav til helsetjeneste som følger av Sjøfartsdirektoratets regelverk kan legges til grunn. Det betyr at det blant annet åpnes for at det ikke er sykepleier om bord. Operatøren må fortsatt sikre at den totale beredskapen er dimensjonert på forsvarlig måte.

Regelendringen begrunnes ut fra at maritimt personell på lagerskipet ikke er direkte involvert i olje- og gassutvinning, men utfører oppgaver på lik linje med maritimt personell på andre lagerskip. For å sikre forsvarlig helsetjeneste, blir det presisert at operatøren fortsatt må sikre at den totale beredskapen er dimensjonert på forsvarlig måte.

Om Miljødirektoratets endringsforslag

- *Generelt om endringsforslagene*

Forslag som gjelder Miljødirektoratets myndighetsområde, er i hovedsak mindre endringer i aktivitetsforskriften med veiledning for å presisere krav i henhold til gjeldende praksis. Vår vurdering av disse er at disse endringene ikke innebærer reelle endringer som medfører konsekvenser av betydning.

- *Særlig om energiledelse og energieffektivisering*

Miljødirektoratet foreslår to nye paragrafer i aktivitetsforskriften. Ny § 61a erstatter kravene til energiledelse i tillatelsene etter forurensningsloven. Ny § 61b er en presisering av § 61a, og

reflekterer dagens praksis som gjelder energieffektivisering. Vi forventer ikke at endringene vil medføre noen administrative eller økonomiske konsekvenser.

- *Særlig om endring av gule underkategorier for stoff*

Betegnelsen "miljøfarlig" i aktivitetsforskriftens § 63 har skapt forvirring, og teksten foreslås nå endret for å reflektere den opprinnelige intensjonen med kravet om å vurdere nedbrytningsprodukter. Samtidig endres teksten i § 65, slik at stoff i gul underkategori 2 også omfattes av kravet om særskilte substitusjonsplaner. Endringene vil ha noen administrative konsekvenser for operatørene, da det vil kreves at stoffer må vurderes på nytt og noen få stoffer vil måtte omkategoriseres. Noen få nye stoffer vil også omfattes av kravet til særskilt substitusjonsplan. Konsekvensene anses allikevel som begrensede.

- *Særskilt om brønntesting, brønnopprensning og brønnoppstart*

Miljødirektoratet har behov for å tydeliggjøre kravene som gjelder brønntesting og enkelte produksjonsboringsaktiviteter (brønnopprensning og oppstart av brønner), og foreslår derfor endringer i § 69 som omhandler brønntesting, og foreslår en ny § 69a som skal omhandle opprensning og oppstart av produksjonsbrønner. Kravene i disse paragrafene reflekterer dagens praksis, bl.a. krav til vurderinger, implementering av BAT og avbøtende tiltak.

Det er ventet at endringene vil ha begrensede økonomiske og administrative konsekvenser da kravene reflekterer dagens praksis og forventninger til operatørene med hensyn til vurderinger og dokumentasjon. Videre følger det av tillatelsen etter forurensningsloven og HMS-regelverket at operatørene skal gjennomføre helhetlige vurderinger av miljørisiko og avbøtende tiltak.

De foreslåtte endringene finnes på Ptils nettsted <http://www.ptil.no>, menyvalg «Regelverk».

Høringsfrist

Eventuelle kommentarer til høringen sendes Petroleumstilsynet innen 1. oktober 2017, helst elektronisk til e-postkasse postboks@ptil.no.

Med hilsen

Anne Myhrvold
direktør Petroleumstilsynet

Ellen Hambro
direktør Miljødirektoratet

Janne Dahle-Melhus
fylkeslege Rogaland

Ole Harbitz
direktør Statens strålevern

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signaturer.